

Enheten för bostäder och fysisk planering
Susann Sass-Jonsson

Finansdepartementet- Regeringskansliet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till fi.sba.spn@regeringskansliet.se

Remiss avseende delar av betänkandet **Stärkt planering för en hållbar utveckling (SOU 2021:2)**

Er beteckning: Fi2021/01486

Samlad bedömning

Länsstyrelsen är positiv till utredningens intention att i samhällsplaneringen möjliggöra för effektivare transporter, för att därigenom klara miljö- och klimatmålen. Länsstyrelsen är dock tveksam till om författningsförslagen kommer att ge avsedd effekt, eftersom det redan idag finns möjligheter som få kommuner utnyttjar. Även om författningsförslagen bidrar till en något ökad tydlighet, så behövs vägledning om hur 2 kap. 3 §, 5–6 §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska tillämpas i praktiken. Det gäller såväl inom den regionala som den kommunala planeringen.

Det behöver finnas en tydligare koppling mellan den strategiska planeringen enligt PBL (regionplan och översiktsplan) och den strategiska infrastrukturplaneringen enligt förordning (2009:236) om en nationell plan för transportinfrastruktur respektive förordning (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur. Motivet är att samtliga av dessa planinstrument är varandras planeringsförutsättningar. Det finns med andra ord ett ömsesidigt beroende mellan stat, region och kommun som behöver synliggöras, om transporteffektivitet ska kunna uppnås på alla nivåer. Som utredningen påpekar så påverkar lokalisering och utformning av bostadsservice och arbetsplatsområden i hög grad kostnaderna för kollektivtrafik (s. 160). Länsstyrelsen menar därför att en transporteffektiv samhällsplanering endast kan uppnås med insikten om att ingen aktör ensam äger frågan. En samordning mellan planinstrumenten är därför nödvändig.

Tillämpningen av 2 kap. 3, 5-6 §§ PBL

Den regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUF5 2050, utgör grunden för länets strategiska planering. RUF5 är ett nödvändigt verktyg för att samordna samhällsbyggandet över kommungränserna i det växande storstadslän som Stockholm utgör. Den är en viktig utgångspunkt till den kommunala översiktsplaneringen, som i sin tur ska ge vägledning för beslut om detaljplan.

Bestämmelserna i 2 kap. 3 § samt 5-6 §§ PBL följer som en röd tråd genom hela planläggningen från regionalplan/RUF5 till detaljplan. Tillämpningen av nämnda lagrum varierar dock i omfattning och kvalitet. Det är delvis oklart vad som ska ingå i begreppet ”trafik” enligt 5 § respektive ”trafikförsörjning” i 6 §. Det är

Datum
2021-09-03

Beteckning
101-33667-2021

därför positivt att författningen kompletteras. Regioner, länsstyrelse och kommuner behöver dockvägledning för hur lagrummen kan tillämpas i regionplan, översiktsplan respektive detaljplan samtidigt som hänsyn kan tas till regionala och lokala förhållanden. Detta kan förhoppningsvis förbättra lagtillämpningen.

Stärk samordningen med infrastrukturplaneringen

Utredningens förslag fokuserar på de kommunala planeringsprocesserna, men för inte motsvarande resonemang beträffande regionens ansvar som länsplaneupprättare och statens ansvar för den nationella infrastrukturplaneringen. Det finns idag stora förväntningar på att transportinfrastrukturinvesteringar ska bidra till en ökad rörlighet och regionförstoring. Regionen och Trafikverket behöver därför ställas inför samma förväntningar som ställs på kommunerna i PBL-processen. För att transporteffektivitet ska kunna uppnås i samhällsbyggandet behöver detta vara en tydlig målsättning för den fysiska planeringen och samhällsplaneringen i stort, dvs inom såväl stat, region som kommun. Eftersom alla parter är varandras planeringsförutsättningar med ömsesidiga beroenden, så behöver det säkerställas att planeringen samordnas.

Transporteffektivitet som begrepp

Begreppet ”transporteffektivitet” behöver definieras, så att det framgår hur detta kan anpassas utifrån regionala och lokala förhållanden. Om det visar sig att det saknas stöd för att införliva begreppet i lagstiftningen, bör statsmakten överväga att i stället införa begreppet i de transportpolitiska målen tillsammans med en utförlig målbeskrivning som aktörerna ska sträva emot.

Fortsatt krav på investeringar

I betänkandet anges att förslagen ”minskar det offentliga behov av investeringar i infrastruktur”. Genomförandet av ett transporteffektivt samhälle är viktigt och kommer att kräva omfattande satsningar på cykelinfrastruktur och kollektivtrafik, vilket förmodligen innebär stora investeringar även för det offentliga.

Författningsförslagen

Länsstyrelsen anser inte att det är lämpligt att byta ut ord som parkering, lastning, lossning m.m. mot det mer övergripande ordet *mobilitetsåtgärder*, jämför t.ex. förslaget till ändring i 4 kap. 13 § PBL. Lagstiftningen bör innehålla begrepp som är begripliga för envar över tid. Om en detaljplan bedöms behöva göra plats för någon av de funktioner som kan innefattas i begreppet *mobilitetsåtgärd* bör det specificeras vilken typ som avses.

I 4 kap. 14 § PBL föreslås att ett bygglov ska kunna villkoras med förutsättningen att ”en mobilitetsåtgärd, som kommunen inte ska vara huvudman för har säkerställts”. Vid en jämförelse med vad som för närvarande är möjligt att villkora enligt paragrafen ifrågasätter Länsstyrelsen nödvändigheten av att även kunna villkora sådana utrymmen som omfattas av begreppet mobilitetsåtgärd.

Datum
2021-09-03

Beteckning
101-33667-2021

Länsstyrelsen ser inte att en utökning av möjligheterna att villkora bygglov underlättar planprocessen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Åsa Ryding projektledare Susann Sass Jonsson som föredragande. I den slutliga beredningen har även samhällsbyggnadsdirektör Mathias Wahlsten, tf avdelningschef Helena Remnerud och miljödirektör Johanna Lindgren medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.